

Силабус курсу

ФІЛОСОФІЯ

Освітньо-професійна програма «Комп'ютерна інженерія»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність: 123 «Комп'ютерна інженерія»

Рік навчання: 2, Семестр: 3

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська, вірменська

Керівник курсу

ППП

к. філософських. н., доцент Арусяк ГАРІБЯН

Контактна інформація

a.gharibyan@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Філософія» спрямована на надання знань з філософії як теоретичної форми світоглядного знання, підґрунтя духовної культури індивіда, людства загалом, або сукупності поглядів на світ у цілому та ставлення людини до цього світу, в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття; дослідження філософських проблем із урахуванням специфіки майбутньої професійної діяльності студента; забезпечити засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, ознайомити із наявними філософськими концепціями, які розкривають поліфонізм та плюралізм філософського мислення, створити умови для формування світоглядно-методологічної культури студентів; сприяти гуманізації освіти через засвоєння студентами досягнень сучасної філософії; дати поштовх до самостійного аналізу ними складних явищ суспільного життя.

Структура курсу

Тема	Результати навчання	Завдання
1. Філософія як соціокультурний феномен	Пояснити історичні особливості виникнення філософії, осмислити та проаналізувати специфіку філософського осмислення світу та людини на відміну від конкретно наукового їх розуміння; трактувати специфіку філософських понять у їх порівнянні з буденними та науковими знаннями; інтерпретувати основні функції філософії; світоглядну, гносеологічну, методологічну; аналізувати зв'язок розвитку філософії на тлі світової культури, науки, економіки	
2. Сутність філософії та особливості західного та східного типу філософування	Пояснити історичні особливості виникнення філософії, характерні риси філософського мислення, структуру світогляду та основних функцій філософії. Розкрити характерні риси західного та східного типу цивілізації, висвітлити основні проблеми, які ставила та вирішувала давньосхідна філософська думка	
3. Основні етапи розвитку філософської думки	Проаналізувати основні етапи розвитку філософської думки. Дати загальну характеристику Середньовічної філософії та гуманістичному характеру філософії епохи Відродження. З'ясувати поняття європейської класичної філософії та особливості філософії Нового часу та філософії епохи Просвітництва. Розкрити суть феномену німецької класичної філософії та соціально-практичної орієнтації філософії марксизму. Проаналізувати філософські ідеї в культурі Київської Русі та розвиток філософської думки на Україні в XV–XX століттях	

4.Стратегії і напрямки сучасної філософії	Проводити порівняння вихідних ідей класичної та некласичної філософії; пояснювати провідні тенденції розвитку некласичної філософії із виходом на процеси сучасного життя	Поточне опитування
5.Онтологія як філософське вчення про буття	Подати пояснення основних категорій знання та форм буття, розкрити філософське розуміння розвитку матерії, пояснити концепцію розвитку та діалектичні закони розвитку	
6.Свідомість як філософська проблема	Порівняти основні концепції свідомості. Проаналізувати походження свідомості, її соціально-практичну суть і основні властивості. Розглянути структуру свідомості, свідомість і самосвідомість, особливості душі і духу. Здійснити порівняльний аналіз індивідуальної і суспільної свідомості. Проаналізувати структуру суспільної свідомості	
7.Теорія пізнання. Філософія і методологія науки	Осмыслити смислові наголоси поняття пізнання, основні види, рівні та форми пізнання, пояснювати процесуальний характер пізнання в його основних формах та рівнях, розуміти значення методів для якісних характеристик наукового пізнання	
8.Філософська антропологія – проблема людини у філософії	Подати основні проблеми людини в філософії, різні концепції розвитку сенсу людського буття. Проаналізувати проблеми історичного походження людини та єдність природного, соціального і духовного в людині. Здійснити порівняльний аналіз понять «індивід», «індивідуальність», «особистість». Проаналізувати проблеми життя і смерті у філософії та проблеми людської свободи	
9. Суспільство як предмет філософського аналізу. Аксиологія. Філософія культури.	Проаналізувати особливості виникнення суспільства його структуру та функції. Розкрити суть основних чинників суспільного розвитку та типології суспільства. Осмыслити суть цінностей та ціннісного ставлення до світу як фундаменту культури	Поточне опитування
10 Філософське осмислення історичного процесу	Знати системну організацію суспільного життя, знаходити в сучасному суспільстві реальні прояви будови та особливостей функціонування духовних процесів, розуміти важливість проблем сучасного розвитку культури для суспільства та розвитку людської особистості	
11.Суспільний прогрес та філософські проблеми глобалістики	Проаналізувати суспільний прогрес і глобальні проблеми людства.Знати системну організацію суспільного життя, знаходити в сучасному суспільстві реальні прояви будови та особливостей функціонування духовних процесів, розуміти важливість проблем сучасного розвитку культури для суспільства та розвитку людської особистості	
12. Філософія господарювання	Вироблення здатності студента самостійно розмірковувати над актуальними соціально-економічними проблемами, свідомо засвоювати теоретичні положення, що відбивають діалектику господарського буття	
13. Філософія техніки	Виробити здатність студента самостійно розмірковувати над актуальними проблемами науки і техніки свідомо засвоювати теоретичні положення, які відбивають вплив техніки на людське буття	

У процесі вивчення даної дисципліни використовуються наступні способи оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час здачі заліків та екзаменів заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Літературні джерела

1. Андрущенко В. П., Волинка Г. І., Мозгова Н. Г. та ін. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи: Хрестоматія. Навч. посібник 3-є вид. К.: Каравела, 2021. 368 с.
2. Бичко І. В. Філософія. Підручник затверджений МОН України. К.: Сварог, 2019. 648 с.
3. Губерський Леонід. Філософія: базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів: видання друге, перероблене і доповнене. Харків: Фоліо, 2018. 621 с.
4. Гусєв В. Метафізика: проблеми, принципи, поняття. Лекційний курс. К.: Каравела, 2020. 332 с.
5. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія: підручник. Харків: Право, 432 с.
6. Індійська філософія. Посібник для студентів ВНЗ. Харків: Фоліо, 2019. 144 с.
7. Клейнман Пол. Філософія. Короткий курс. К.: Філо, 2022. 350 с.
8. Лакс Майкл. Метафізика. К.: Дух і Літера, 2021. 608 с.
9. Левер Баррі. Наука за 30 секунд. Філософія. К.: BookChef, 2020. 160 с.
10. Лузан А. Вступ до філософії. Навчальний посібник рекомендовано МОН України. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 136 с.
11. Макаров З. Ю. Філософія. Ч. І. Історія розвитку філософської думки: навчальний посібник. Вінниця. Видавець ФОП Кушнір Ю. В., 2020. 232 с.
12. Мозговий Л. І. Філософія. Кредитно-модульний курс. Навчальний посібник рекомендовано МОН України. К.: Сварог, 2019. 500 с.
13. Great Works of Philosophy. (2019) Signet Classics 592 p.
14. Coughlin, S (2021) Cohesive Causes in Ancient Greek Philosophy and Medicine. Inc/ Thumiger (Ed) , Holism in Ancient Medicine and its reception (pp. 237- 267)
15. Halapsis , A. V. (2020) Man and Logos: Heraclitus' secret. Antropological Measurement of Philosophical Research , 17, 119-130.
16. Bryan Magee (2019) The Story of Philosophy. Dorling Kindersley 240 p.
17. Marco Sgarbi (2022) Encyclopedia of Renaissance Philosophy Springer; 1st ed. 2022 edition 3634 p
18. Robert J. Dostal (2022) Gadamer's Hermeneutics: Between Phenomenology and Dialectic (Studies in Phenomenology and Existential Philosophy) Northwestern University Press. 304 p
19. Georg Wilhelm Friedrich Hegel (2019) The Essence of Hegel's Philosophy: Phenomenology of Mind, Philosophy of Mind, Aesthetics, The Criticism of Hegel's Work and Hegelianism by Schopenhauer & Nietzsche, Biography e-artnow 4848 p
20. Ursula Kroeber Le Guin (2019) Lao Tzu: Tao Te Ching: A Book about the Way and the Power of the Way Paperback – May 14, Shambhala; Reissue edition 136 p
21. Tom Jones (2021) George Berkeley: A Philosophical Life. Princeton University Press 648 p.

22. Канке, Філософія, історичний і систематичний курс, Підручник для вузів, перероблений і доповнений, Єреван, «Зангак-97», 2005, 304 с.
23. Саргсян А.Х., Курс філософії, підручник, перероблений і доповнений, Єреван, «Тнтесагет», 2016, 556 с.
24. Варданян Т., Проблеми соціальної філософії, підручник для студентів вищих навчальних закладів, Єреван, «Зангак-97», 2008, 160 с.
25. Закарян С.А., Історія філософії, підручник для студентів вищих навчальних закладів, Єреван, «Ноян Тапан», 2005, 356 с.

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)